

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА „Св. Св. Кирил и Методий“

с.Кривня, общ.Провадия, обл.Варна, тел. 0878273413,
e-mail: info-400162@edu.mon.bg i_laleva@abv.bg;

Утвърдил
Директор

/Ив. Богданова /

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ
НА
ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА
ЦСОП – „СВ СВ КИРИЛ И МЕТОДИЙ“.
С.КРИВНЯ

Учебна 2025/2026 година

*Настоящата програма е приета на заседание на Педагогически съвет
Протокол № 6/03.09.2025г.*

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Програмата за превенция на ранното напускане от училище е разработена във връзка с член 263 ал.1 т.8 от ЗПУО и е продължение, приложимо в конкретните условия на ЦСОП - с.Кривня на всички европейски и национални стратегии, чиито цели са свързани с опазване на човешките права, подкрепа на грамотността, равен старт независимо от етнос, раса, вероизповедание, пол, произход, имуществено състояние, както и закрила при наличие на данни за въвличане в дейности, неблагоприятни за физическо, психически и нравствено образователно развитие на децата.

Залага се на добрата комуникация между институции - Кметство; Агенция „Социално подпомагане“; Държавна агенция за закрила на детето; родители, ученици и педагози. Базира се на Механизма за превенция за отпадането от образователната система на деца в задължителна училищна възраст и други приети документи:

-Механизъм за контрол на редовното и точно отразяване на отсъствията и намаляването им

-План за дейността на КБППМН

-Механизъм за противодействие на тормоза

-План на ръководителя на група

Съгласно Закона за предучилищното и училищното образование „отпадане от училище“ е отписването от училище на ученик до 18 г. възраст преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище.

Програмата представя:

- анализ на състоянието в училището - определяне на рисковите групи ученици, застрашени от отпадане в ЦСОП – с .Кривня и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище;
- дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на центъра в желана територия - подобряване на МТБ, включване на учениците в извънучебни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на ЦСОП, Плана за дейността на ЦСОП и Плана за квалификация на педагогическите кадри.
- дейности за взаимодействие между родители, ученици и педагогически персонал;
- обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- усъвършенстване на системата за събиране на актуална информация за движението на учениците.

АНАЛИЗ НА ПРИЧИНИТЕ ЗА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

Отсъствията на учениците от час и отпадането им от системата на образованието е във фокуса и визията на центъра. В политиките и мерките за предотвратяване на преждевременно напусналите образователната система и за повторна интеграция съществуват четири общи проблема, чието преодоляване определя стратегическия успех:

1. Признаване на проблема и решимост на първо място той да се смекчи и, ако е възможно да се предотврати, а след това преждевременно напусналите да бъдат повторно интегрирани в образованието.
2. Приоритетно стратегическо планиране и провеждане на политики ориентирани към предоставяне на услуги и осигуряване на подходяща и ефективна подкрепа за преждевременно напусналите образователната система и за онези, които работят с тях.

3. Проява на творчество, новаторство, гъвкавост и желание за промяна от страна на хората, педагогическите специалисти и учениците при решаване на индивидуалните проблеми, пред които са изправени преждевременно напускащите образователната система и младежите в риск.

4. Проява на мотивирано и активно отношение към образованието от педагогическите специалисти и учениците при формиране на знания, умения и отношения в българската образователната система и младежите.

Като основни причини за отсъствията и отпадане на българските ученици се открояват :

Социално – икономическите причини са един от основните фактори за натрупване на голям брой неизвинени отсъствия и отпадане. Икономическите условия са важен фактор за ниското образователно равнище и за отпадането от образователната система, но тези условия винаги действат в комплекс с останалите.

- Ниското образование на голяма част от родителите
- Липсата на образователни и друг тип ценности и традиции
- Отношение към децата, като към източник на прехрана или ангажиране с грижи за други членове в семейството – по-малки деца или възрастни хора
- Бедността на семейството оказва цялостно негативно влияние върху мотивацията за включване в образователния процес и социална адаптация. Липсата на подходящи битови условия е причина за невъзможността за самостоятелна подготовка.
- Миграция на родителите – през последните година този проблем е особено актуален. Често при миграция на родителите в чужбина децата остават в семейства на роднини, които нямат особен ангажимент към тяхното образование. През последните години се засили и тенденцията родителите да вземат децата си в чужбина.

Образователно-педагогическите причини са свързани както с средата в центъра, така и с организацията на учебния процес. Основните причини за отпадане от образователната система и натрупване на голям брой отсъствия са:

- **Обучителни причини** свързани с усвояването на учебното съдържание и учебния материал; с учителите като активни агенти на преподаването; с владеенето на българския език, като средство за комуникация и научаване в ситуацията в центъра; с наличието и развитието на навици за учене.

Наред с изведените етнически и социални предпоставки за опасността от отпадане от образователната система, влияние оказват и личностно-психологическите проблеми сред децата. Сред част от децата с ромско самосъзнание се създават трайни задръжки и негативни нагласи и очаквания, чувство за неуспех, за отчуждение от натрупания училищен опит, чувство за неувереност в самия себе си. Те имат незрели нагласи и възприятия, нисък статус на постижения, липса на мотивация, неспособност да вземат решения и да се самоорганизируют.

- **Рискови групи**

Ученици от всички етапи на обучение, които са застрашени от отпадане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа;

В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от центъра като смисъл на превенция.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Главна цел: Намаление броя на учениците в риск от отпадане по различни причини

Подцели:

1. Намаляване неизвинените отсъствия .
- 2.Повишаване интереса и активността на учениците в риск към учебния процес
- 3.Мотивиране учениците за постигане на по-добър успех
- 4.Преодоляване на обучителните трудности
- 5.Привличане на родителската общност в центъра като активен участник при прилагане на цялостен подход за тясно сътрудничество между дома и образователната институция.
- 6.Изграждане на мотивация за посещение на центъра и участие в живота на общността в ЦСОП.
7. ЦСОП-с. Кривня да се утвърди като конкурентноспособен и привлекателен център за всички деца от района, подлежащи на задължително обучение.

IV.ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

- 1.Реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствието на учениците

Отг.: ръководители на групи,
директор,
Срок: ежемесечно

2. Механизъм за контрол на редовното и точно отразяване на отсъствията на учениците в задължителната документация

Отг.: ръководители на групи,
директор,
Срок: ежемесечно

3. Съвместни дейности с родителите за преодоляване на проблема със закъсненията и отсъствията на учениците и непосещаването на учебни занятия

Отг.: ръководители на групи
Срок: ежемесечно

4. Тематични срещи с родители по проблемите на отговорността за възпитанието и образованието на децата и общите задължения на родителите

Отг.: педагог.спец.,терапевти
Срок: 4 пъти в годината

5. Повишаване ангажираността и участието на родителите в дейности извършвани в и извън центъра

Отг.: ръководители на групи
Срок: ежемесечно

6. Включване на учениците в занимания по интереси

Отг.: педагог.спец.,терапевти
Срок: ежеседмично

7. Осигурен достъп до спортната база на центъра, до компютърните кабинети и библиотека /включване в спортни състезания и прояви на центъра/;

Отг.: педагог.спец.,терапевти
Срок: ежедневно

8. Социализиране и интегриране на учениците, за които българският език не е майчин

Отг.: педагог.спец.,терапевти
Срок: постоянен

9. Картотекиране на ученици в риск с превенция задържането им в центъра

Отг.: ръководители на групи
Срок: постоянен

10. Индивидуална работа на ръководители на групи със застрашени от отпадане ученици

Отг.: ръководители на групи
Срок: ежеседмично

11. Създаване на график за провеждане на консултации

Отг.: директор, зам.директор,
педагог.специалисти
терапевти

Срок: м.септември-м.октомври

12. Провеждане на консултации със семействата или настойниците на ученици в риск

Отг.: ръководители на групи
Срок: ежемесечно

13. Беседа по здравно и гражданско образование, организирана и про-веждана от ръководителите на групи и външни организации

Отг.: ръководители на групи
Срок: през учебната година

14. Подпомагане на застрашени и социално слаби деца

Отг.: ръководители на групи
Срок: периодично

15. Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на инспектор ДПС, МКБППМН

Отг.: ръководители на групи
Срок: периодично

16. Наказателни мерки по правилника на ЦСОП

Отг.: ръководители на групи
директор,
Срок: постоянен

V. МЕРКИ

1. Участие в организираните от центъра празници

2. При положителни резултати, ученикът да бъде поощряван с грамота.

3. При негативни резултати или при повторение на такива, ученикът да бъде наказан със седмично дежурство или полагане на труд, по преценка на ръководството.

4. Провеждане на беседи, филми, презентации с учениците и техните родители.

5. Участие в дейности извършвани в центъра, областни и национални конкурси

6. Дейности с участието на родители:

Привличане на родителите и ангажирането им с живота в центъра и в решаването на проблеми, свързани с деца, застрашени от отпадане; създаване на активна връзка между центъра и родителската общност.

- Даване възможност на родителите да участват в живота на центъра.
- Подпомагане дейността на учителите при работа с деца със СОП, работа по проекти, търсене на партньорства;
- Организиране на информационни кампании сред родителите с помощта на образовани и реализирали се хора от общността.

- Организиране на срещи по професионално ориентиране с цел мотивиране на учениците за редовно посещаване на центъра и ефективно усвояване на учебни знания, като условия за избор на специалност и добра работа за в бъдеще
- Алтернативи за осмисляне на свободното време на учениците съвместно с родителите

VI. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Количествени показатели	Качествени показатели
Брой ученици със спрени месечни добавки; Брой ученици, редовно посещаващи центъра; Намаляване на броя на неизвинените отсъствия; Намаляване на броя на учениците със спрени месечни добавки; Намаляване на броя на преждевременно отпадащите от образователната система; Намаляване на броя на наказаните ученици Намаляване на броя на учениците в риск.	Позитивно отношение към образователно – възпитателния процес; Повишаване на нивото на компетентност на учениците; Активно участие в живота в центъра. Засилване на чувството на принадлежност към тази общност; Развитие на способността на учениците да действат в името на другите; Положителна промяна в климата на центъра; Привличане на родителите към общността на центъра.